

'Er wordt nu meer gelachen dan ooit'

KARIN KUIJPERS
ROTTERDAM

Zijn lach is gul. Adjiedj Bakas haalt krampachtig adem en maakt daarbij geluid. Net een normaal mens, want iedereen die lacht, vertoont hetzelfde lichamelijke ritueel.

Of de trendwatcher veel heeft gelachen bij het maken van het boek over humor? „Dat valt tegen,” zegt Bakas, „want ik heb me een maand teruggetrokken in Chili om het boek te schrijven. Ik heb wel binnenpretjes gehad, maar voor een klaterlach heb je toch mensen nodig.”

Lachen is gezond, beweren de geleerden. Bakas bevestigt die stelling na diepgaand onderzoek naar trends en humor. „Met lachen verhoog je je weerstand, maak je meer witte bloedlichaampjes aan en ligt je pijngrens hoger. Wie zijn handen in ijskoud water steekt, houdt dat langer vol als hij naar een komedie kijkt dan naar een actiefilm.”

Humor kent ook trends, die soms ook weer tegengesteld zijn aan elkaar. Bakas: „Door internet en reizen zijn we in staat moppen over andere bevolkingsgroepen te kopiëren en op ons eigen land te betrekken. We pikken moppen die Turken maken over hun Laz of de Duitsers over de Ost-Friesen. Wij vertalen die weer naar de Belgen.

Paspoort

■ **Geboren:** 1963, in Suriname.

■ **Loopbaan:** Studeerde in Nederland communicatiewetenschappen. Richtte communicatieadviesbureau Dexter op. Schreef eerder *Nieuw Nederland - Marketing en de Demografische Revolutie* en *Mega-trends Nederland*.

■ **Privé:** Getrouwd met Vinco Davids.

„Anderzijds zie je ook juist dat bevolkingsgroepen elkaar moppen in het dialect vertellen. Het is globalisering tegenover regionalisering.”

Moppen over domme blondjes zijn niet leuk meer, stelt Bakas. „We hebben alle variaties wel gehad en zowel mannen als vrouwen zijn er op uit gekeken. Vrouwenhumor typeert zich nu meer door zelfspot en een positieve insteek. Mannen grappen van oudsher spottend, maar ook zij worden softer en kiezen voor instrumenten als overdrijving, absurdisme en fantasie.”

Volgens Bakas zijn moppen over religie en buitenlanders minder populair geworden. „Op tv, in het cabaret en in het bedrijfsleven zie je dat er meer politieke correctheid is gekomen. Mensen zijn door onder meer de moord op Pim Fortuyn

Boekenweek; Adjiedj Bakas vat trends samen

Adjiedj Bakas, trendwatcher: 'Door de islamisering is het varken geen mijkpunt meer van spot.' FOTO PAUL BERGEN

bang geworden, waardoor er meer zelfcensuur is. Wel is het zo dat, wanneer mensen onder elkaar zijn en zich veilig voelen, er juist veel grovere moppen worden verteld."

Die verharding, de *happy slapping*, zie je ook op de website YouTube, waar in filmpjes keiharde humoristische reacties te zien zijn op bijvoorbeeld de Amerikaanse comapatiente Terry Schiavo.

Er is ook een ontwikkeling die

Bakas de *ontbigging* noemt. „Door de islamisering is het varken geen mijkpunt meer van spot. Miss Piggy vindt dat aan de ene kant fijn, omdat ze haar niet meer opeten, aan de andere kant staat ze hierdoor ook minder in het centrum van de belangstelling op tv en dat betreurt ze."

Zijn conclusie luidt dat er in Nederland meer dan ooit wordt gelachen: „De moppen zijn gelaagder

en universeler geworden en er wordt gelukkig ook nog gelachen over handicaps en alles wat heilig is. Want we moeten niet te veel heilig verklaren. Dat bemoeilijkt de communicatie.

„John F. Kennedy zei het al: de lach vormt de kortste afstand tussen mensen."

■ **Adjiedj Bakas: Megatrends van Grimlach tot Ironie**, Scriptum, €19,95.